



Inatsisartunut ilaasortaq
Kim Kielsen

**Aalisakkanik tunisassiornermi perlukut eqqaannarneqartartut
atorluarneqarnissaat pillugu – nr. 59-mut akissut.**

Aalisakkanik tunisassiornermi perlukut eqqaannarneqartartut atorluarneqarnissaat pillugu Inatsisartut suleriaasianni § 36 imm. 1 naapertorlugu apeqquteqaateqarputit. Apeqqut akissutinut innersuussutigineqarpoq.

15. marts 2010
S. nr.: 01.28/2010
Postboks 269
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 47 04
apnn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

- 1. Naalakkersuisut qinnuigineqarput, tunisassiornermi perlukut qanoq annertutigisut eqqaannarneqartarnersut, nalunaarusianik nutaanik peqarnerisq nalunaarutigeqqullugu. Taamatullu nalunaarsuutininik nutaanik peqarpat Naalakkersuisut qinnuigineqarput, matuma apeqqutip akissutaanut, ilanngullugit nalunaarsoqqullugit tunisassiat sorliit, qanorlu annertutigisunik perlukunik pilersitsisarnersut.*

1 pillugu) Naatsorsueqqinnerit aallaavigalugit tunisassiornermi sinneruttut nalilersorneqarsinnaapput. Naatsorsueqqinnerit kisitsisaapput aalisarnermut pisassarititat naatsorsornerannut atorneqartartut.

Aalisakkat tunisassiarineqartut inereerlugit nioqqutissiornissamut imaluunniit suliarinninnermut atorneqarneq ajortut naatsorsorneqarnerannut tunisassiornermi sinneruttut naatsorsoqqinneqarsimasut nalilersornerannut atorneqartarput. Aalisakkat assigiinngitsut pillugit nalilersuinermik ujartorneqartoq ilanngutassiaq 1-mi takuneqarsinnaavoq, kiisalu nalilersuinermi ilimagisat ilanngullugit.

Aammattaaq perlukunik piiiaanissamut akuersissummik tunniussisartoq Nunamut namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik innersuussutigineqarpoq, taanna piffissaalatsineq pissutigalugu pissarsiarisinnaasimangilarput.

- 2. Taamatut nalunaarsuutininik nutaanik peqanngippat, Naalakkersuisut isumaqarnerlutik pitsaasuusoq taamatut nalunaarsuutininik nutaanik pissarsiornissaq. Naalakkersuisulli taamatut isumaqanngippata nassuiaqquneqarpoq suut iluaqutaanersut, nalunaarsuutininik nutaanik peqannginnissamut?*

2 pillugu) Tunisassiornermi sinneruttut nalilersorneqarnerat takussutissiami ataaniittumi takuneqarsinnaapput, tak. ilanngussaq 1.

Aalisarnerup ineriartortinneqarnissaanut suliniutit nutaat ineriartortinniarlugit aalisarnermik suliaqartut suleqatiginissaannut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik assut piumassuseqarpoq.

3. *§ 36 apeqqutinnut Naalakkersuisut akissutiminni ilaatigut oqaatigaat Naalakkersuisut politikkerigaat pisat tulaassat, nunami suliffissuarni kiisalu kilisaatini tamakkiisumik tunisassiarineqarnissaat. Naalakkersuisullu peqqussavakka "tamakkiisumik" qanoq paasisariaqarnersoq nassuiaqqullugu. Tamanna ima paasisariaqarnerluni Naalakkersuisut taamatut iliornissaq malittarigaat, kiisalu tunissasiortut periarfissiuukkaat, tamaalluni aalisarnermi tunisassiassat ineriartortinneqassasut, aalisartunit atorluaalernissaq siunertaralugu. Imaaluuniit paasisariaqarnerluni "tamakkiisumik" politikikkut qanoq pilersaarnermik nalunaarutaannaalluni?*

3 pillugu) Soorlu apeqqummut nr. 25-mi nr. 1-mut akissutinni allassimasoq. Tunisassiornermi aalisakkanik imaluuniit peqqunnik atorluaanerunerup sukumiisumik suliarineqarnerani pisat tulaassorneqartut atorluarneruneqarsinnaasut. Taamaattumik aamma Kalaallit Nunaanni tunisassiornermi aalisakkat inereerlugit nioqqutissiarineqarnerulernissaat kissaatigineqarpoq.

4. *Naalakkersuisut paasissutissanik peqarnerlutik, Royal Greenlandip aalisakkat oliaanik suliffissualiornerminni aningaasaliissutaat imminnut akilersinnaassuseqarsimanersut? Tamannali piginneqatigiilluni ingerlatsinissamat inatsisip illersuinerani paasissutissiinissamat killilersuinerana aallaavigalugu killilimmik peqartoqarsinnaagaluartoq.*

4 pillugu) Aalisakkat uuliannik suliffissualiornermi aningaasaliissutaasimasut iminnut akilersinnaassuseqarsimanersut pillugit pisortatigoortumik pappialanik Naalakkersuisunut ilaasortaq pigisaqanngilaq. Saaffiginnissutisinnulli atatillugu Royal Greenlandip oqaatigaa, nammineq tunisassiorfiutimini aalisakkat uuliaanik atuneq nioqqutissiornermi tunisassat assartornerannut uuliamillu pisinermut aningaasartuutunik sipaaruteqarnikkut iluanaaruteqarnerusoq.

5. *Naalakkersuisut nalunngisaqarnerlutik Royal Greenland allallumi tunisassiorfiit pilersaaruteqarnerisut, misissuinersullu taamatut atorluaanissaq siunertaralugu tunisassiulernissamat? Taamaassappallu inussiarnersumik Naalakkersuisut qinnuvigissavakka kikkut qanorlu pilersaarutaannik tunniusseqqullugit.*

5 pillugu) Atlantikup avannaani suleqatigiiffiup (NORA) ataani suliniuteqartoqartoq Naalakkersuisunut ilaasortaq ilisimavaa, tassani suliniummut suliffeqarfik Kalaallit Nunaanneersoq peqataasuusoq ilisimatitsissutigineqarpoq. Aalisakkanik tunisassiornermit perlukut

aalisakkanik nerukkaatissiornermit tunisassiatut immikkuullarissunngorlugit, soorlu 'atugarissaartunut aalisakkat', aalisakkat akuutissalorsorneqanngitsut taakku suaat, tunisassiatut atorneqarsinnaanersut pillugit misissuinissaq suliniuteqarnermi siunertarineqarpoq.

Taakkua saniatigut oqaatigineqassaaq Ilulissani raajanit-/aalisakkanit qajuusaasiat suli suliarineqartarmata. Soorlu ilissi paasissutissiissutigigissi, aalisakkat uuliaanik tunisassiorneq, unitsinneqarpoq, tassa qalerallinnik tunisisarnerup Qasigiannuanut nuunneqarnera pissutigalugu.

Perlukunik immikkuullarissumik tunisassiorneq pillugu suliniut NORA-p akisussaaffigivaa, taanna nunatta avataani suliffeqarfiuvoq. Suliniut pillugu takussutissiamik nassuiaammillu kissaateqartoqarpat taakkununga saaffiginninnissannut innersuunneqarsinnaavunga.

6. *Naalackersuisut isumaqarnerlutik, ullumikkut pissutsit ajornartorsiutaasinnaassullu aallaavigalugit siunissami tunisassiornermi perlukut igiinnarneqartartut atorluarnerusinnaaneri, siumut isigisumik kiisalu ajornanngitsumik nalunaarusiortoqarsinnaanersoq? Pissusissamisuusoorlu nalunaarusiornermi akulerunneqarsinnaasut tamaasa ilanngunissaat, soorlu aningaasarsiornermut attuumassutillit.*

6 pillugu) Aalisakkanik tunisassiornermi perlukut tunisassiarineqarnerat ajunngitsumik ineriartortoq Naalackersuisut isumaqarput. Aalisakkanik tunisassiornermi paasissutissiissutigineqarpoq qalerallit perlukui annikitsuaraasut. Tassa aalisagaq tamarmiusoq atorneqartarpoq, erlavii pinnagit, taakku suliffissuarmit tunisassiaralugit atorneqarnermi iluaqutaasussatut isigineqanngillat.

Raajat qalipaajarneqarsimasut perlukuisa (qalipai) nioqqutissiarineqarnerat 66 % aamma 70 % akornanni innessimasoq taakkununga suliaqartut paasissutissiissutigaat. Aammattaaq ukiuni kingullerni taakkununga atuinerup annertussusaa pitsanngoriarsimasoq paasissutissiissutigineqarpoq.

Nassuiaasiornissaq periarfissatut isigineqarpoq, tassa suliffissuarmit kissaatigineqarpat kiisalu sulisoqarniarnikkut aningaasaqarnikkullu isumalluutissaqartoqassappat. Nioqqutissiornermut kiisalu aalisarnermit nioqqutissiat tuniniarneqarnissaannut tunngatillugu nassuiaat aningaasaqarnermut tunngassutilimmik imaqartariaqarpoq.

7. *Naalackersuisut isumaqatiginerlunga, oqassaguma ilimagalugu, imarmiunik tunisassianik pisisartut atuisullu siunissami piumasaqarnerusinnaaneri, tunisassiat qanoq pilersinneqarnerisa nalunaarsorneqarnerunissaat eqqarsaatigalugu, tassani avatangiisinut tunngasut ilanngullugit.?*

7 pillugu) Aalisakkanik tunisassiornermi atuisut avatangiisinut tunngassuteqartut maanna eqqarsaatigisareeraat kiisalu tunisassiaq pisiartik isumannaatsumik tunisassiarineqarsimanissaa pingartereeraat Naalackersuisut isumaqarput. Atuisut avatangiisinut tunngatillugu

eqqumaffiginninnerat siunissami annertusiartussasoq
naatsorsuutigineqarpoq, taamaattumik Marine Stewardship Council (MSC)
aqqutigalugu imarmiunik tunisassiorsinnaanermut akuersissummik
allagartalersuisarnerup anguniarneqarnera sulissutigineqarpoq.

8. *Naalackersuisut isumaqarnerlutik, aalisakkanik tunisassiorfiit,
tunisassiornermi avatangiisinut sunniutigisinnaasaat
eqeersermaarfigineqarnersut, aammalu perlukut
eqqaannarneqartartut minnerpaaffimmiitineqarnissaat
eqqummaariffigineqartoq, imaluunniit aalisakkanik olialiaq
tunisassiorfinni ikummatissatut atorineqarsinnaanersoq?*

8 pillugu) Naalackersuisut isumaqarput, aalisakkanik nioqqutissiornerup
iluani maanna tunisassiornermi aalisakkanik qalerualinnillu
tunisassiornermi avatangiisit eqeersimaarfigineqartut.

Perlukut iginneqartarnerannut avatangiisinut tunngatillugu maleruaqqusat
maanna atuuttut avatangiisitigut illersorneqarsinnaasut isigineqarpoq.
Ilanngullugu oqaatigineqassaaq, suliffeqarfiit isumalluutinik
pitsaanerpaamik atuinissaat pillugu atuuttumik aalajangersagaqarmat,
taamaattumik igitsinissamut akuersissuteqarnermut atatillugu perlukut
igiinnarnagit atorineqarsinnaanersut pillugu ingerlaavartumik
nalilersuisarnissaq piunasaqaataavoq.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Ane Hansen
Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoq

Ilannugsaq 1, 2009-mi aalisakkanik tunisassiornermit perlukut tonsinngorlugit nalilersorneqarnerat

Avataani sinerissamullu qanittumi aalisakkat	Pisassarititat	Naatsorsueqqin-nerit	Perlukut, erlaviit, aamma qaleruat
Saarullik, avataa, sineriak aamma aalisarnermut isumaqatigiissut *	15.228	1,18	2.323
Saattuat	3.420	1,66	1.360
Qaleralik *	27.649	1,10	2.514
Raajat (Imaani uutat qalipaajakkallu) **	116.884	1,05/3,33	52.668
Aalisakkat allat, nipisaat qeeqqallu ilanngullugit			6.181

Perlukut katinnerat

65.046

* Aalisakkat qulaani pineqartut tamakkerlugit atorneqartartut isigineqarpoq, tassa naatsorsueqqinnermi aalisagaq niaqulik erlaveernikoq

** Avataasiortunit raajartat tamarmik uunneqarlutillu qeritinneqarsimanissaat ilimagineqarpoq, naatsorqqunnerat 1,05. Tunineqartut sinerissamullu qanittumi pisat tamarmik uunneqarlutillu qalipaajarneqarsimasussat, naatsorsoqqinnerisa inissisimassagatinnerat 3,33 (qaleruat 70 %)

2009-mi aalisakkanik tunisassiornermit perlukut agguataarneqarnerat

